

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE
AL REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint 198
Tel. 24-36-41

Nr. 06/2 - 5945 din 13.10.2017
La nr.01-3/13 - 184 din 29.09.2017

Ministerul Sănătății, Muncii
și Protecției Sociale

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul legii pentru modificarea Legii fondurilor asigurărilor obligatorii de asistență medicală pe anul 2017 nr.285 din 16 decembrie 2016.

Anexă:

Raportul de expertiză anticorupție – 3 (trei) file.

Director adjunct

Cristina ȚARNĂ

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO17/4483 din 13.10.2017

la proiectul de lege pentru modificarea Legii fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2017 nr.285 din 16.12.2016

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.780/2001 privind actele legislative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție, aprobate prin Ordinul nr.179 din 17 noiembrie 2016 a directorului Centrului Național Anticorupție.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-11 din Legea nr.780/2001 privind actele legislative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*

e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."

Cu referire la proiectul de lege supus expertizei, atenționăm că nu au fost respectate condițiile statuate în Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional. Astfel, la momentul efectuării prezentei expertizei anicorupție s-a constatat că normele propuse nu au fost plasate pentru consultare publică pe pagina web a Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și nici pe portalul www.particip.gov.md.

De asemenea, autorul proiectului nu a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării prezentului proiect de decizie, condiție prevăzută de art.9 a Legii nr.239/2006 „(1) După inițierea procesului de elaborare a deciziei, autoritatea publică va plasa, în termen de cel mult 15 zile lucrătoare, anunțul respectiv pe pagina web oficială [...].

(2) Anunțul referitor la inițierea elaborării deciziei va conține, în mod obligatoriu:

a) argumentarea necesității de a adopta decizia;

b) termenul-limită, locul și modalitatea în care părțile interesate pot prezenta sau expedia recomandări;

c) datele de contact ale persoanelor responsabile de recepționarea și examinarea recomandărilor [...].”

În consecință, s-a constatat omiterea etapelor esențiale ale procesului de asigurare a transparenței procesului de elaborare a deciziilor, statuate la art.8 lit.a) lit.b) lit.c) din Legea nr.239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional.

Prin urmare, având în vedere că autorul nu a plasat un anunț referitor la inițierea elaborării prezentului proiect de lege, precum și faptul că proiectul elaborat nu a fost plasat pe paginile oficiale web indicate supra, stabilim că transparența în procesul decizional nu a fost asigurată, iar părțile interesate nu au avut acces la proiectul în cauză, pentru a-și exprima opiniile, comentariile și recomandările pe marginea acestuia.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative „Modificările propuse la Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2017 nr.285 din 16.12.2016 (Monitorul Oficial nr.472-477/955 din 27.12.2016) prevăd majorarea veniturilor și cheltuielilor fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală (în continuare - FAOAM) cu 87 000,0 mii lei.

Veniturile FAOAM se majorează din contul mijloacelor care conform estimărilor vor fi acumulate suplimentar la capitolul primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în formă de contribuție procentuală la salariu și la alte recompense, achitate de fiecare categorie de plătitori în cuantum de 72 000,0 mii lei, din contul primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă, achitate de persoane fizice cu reședința sau domiciliul în Republica Moldova în mărime de 10 000,0 mii lei și din contul altor venituri în sumă 5 000,0 mii lei.”.

Analizând normele elaborate se constată că proiectul modifică Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2017, în speță sunt racordate suma veniturilor și cheltuielilor ca urmare a executării parțiale a Fondului asigurării obligatorii de asistență medicală în anul 2017.

Astfel, scopul real al proiectului corespunde cu scopul anunțat de autor în nota informativă.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesele Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, de a gestiona corect și eficient mijloacele financiare din Fondul asigurării obligatorii de asistență medicală pentru anul 2017. Prin urmare, interesele promovate corespund interesului public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, proiectele de acte legislative sunt însoțite de *"nota informativă care include:*

- a) condițiile ce au impus elaborarea proiectului, inclusiv necesitatea armonizării actului legislativ cu reglementările legislației comunitare, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări;*
- b) principalele prevederi, locul actului în sistemul legislației, evidențierea elementelor noi, efectul social, economic și de altă natură al realizării lui;*
- c) referințele la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză."*

Cu referire la datele prezentate în nota informativă anexată, menționăm că argumentele prezentate respectă rigorile stipulate la art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, autorul specificând necesitatea elaborării normelor, scopul propus, elementele noi și principalele prevederi ale proiectului.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.20 lit.d) al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină *"d) fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură"*.

Reieșind din argumentele expuse de autor în nota informativă, precum și prevederile proiectului, se constată că implementarea acestuia nu presupune cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat. În acest sens, nota informativă stipulează *„Veniturile FAOAM se majorează din contul mijloacelor care conform estimărilor vor fi acumulate suplimentar la capitolul primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în formă de contribuție procentuală la salariu și la alte recompense, achitate de fiecare categorie de plătitori în cuantum de 72 000,0 mii lei, din contul primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă, achitate de persoane fizice cu reședința sau domiciliul în Republica Moldova în mărime de 10 000,0 mii lei și din contul altor venituri în sumă 5 000,0 mii lei"*.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.19 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative *"textul proiectului de act legislativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

c) se utilizează termeni adecvați [...] și de o largă circulație; [...]

e) terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative și în reglementările legislației comunitare; se va utiliza unul și același termen dacă este corect, iar folosirea lui repetată exclude confuzia; [...]

g) se evită folosirea [...] cuvintelor și expresiilor [...] neutilizabile și/sau cu sens ambiguu;

h) se evită tautologiile juridice; [...]"

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul conține reglementări ce se referă la activitatea Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, de a gestiona Fondul asigurării obligatorii de asistență medicală pentru anul 2017, conform Legii nr.1585-XIII din 27.02.1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, care stabilește expres la art.12 alin.(2) că „Compania Națională de Asigurări în Medicină este în drept: [...] e) să gestioneze fondurile stabilite de prezenta lege și să constituie suplimentar alte fonduri care au atribuție la medicină și sănătate; [...]”.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În acest sens, menționăm că normele proiectului vor contribui la asigurarea unor drepturi constituționale ale cetățenilor Republicii Moldova, în special prin prisma art.36 din Constituția Republicii Moldova „Dreptul la ocrotirea sănătății”.

III. Concluzia expertizei

Proiectul a fost elaborat de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și Familiei, în scopul majorării veniturilor și cheltuielilor în Fondul asigurării obligatorii de asistență medicală pentru anul 2017.

Autorul nu a respectat cerințele legale privind asigurarea transparenței în procesul decizional. Totodată, prevederile proiectului corespund interesului public.

Proiectul expertizat nu conține factori și riscuri de corupție.

13.10.2017

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Dorina GALAMAGA , Inspector *Galamaga*